

POVJERENSTVO ZA STANDARDIZACIJU GEOGRAFSKIH IMENA

Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 112/18) koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. prosinca 2018. prvi je put u Hrvatskoj stvoren jasan pravni okvir za osnivanje Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena. Ozakonjenjem postojećeg Registra geografskih imena, kao i stvaranjem zakonskog uporišta za utemeljenje i djelovanje tog povjerenstva dugogodišnje promišljanje o potrebi za sustavnijim bavljenjem geografskim imenima konačno je dobilo izravan poticaj. Prema Zakonu, povjerenstvo se osniva pri Državnoj geodetskoj upravi i treba obavljati sljedeće zadatke:

- a) pratiti provedu propisa o naseljima i njihovu primjenu u geografskim imenima
- b) provoditi reviziju toponima te po potrebi utvrđivati nove
- c) utvrđivati načela pisanja i uporabe stranih geografskih imena za primjenu u obrazovanju, znanosti, hrvatskoj diplomaciji i dr.
- d) davati prijedloge i preporuke standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj i stranih geografskih imena
- e) davati preporuke za poboljšanje registra geografskih imena
- f) sudjelovati u radu međunarodnih organizacija koje se bave geografskim imenima.

Zakonom je određeno da povjerenstvo ima prije svega savjetodavnu ulogu u donošenju odluka o standardizaciji imena, dok "poslove standardizacije geografskih imena obavljaju javnopravna tijela sukladno preporukama povjerenstva za standardizaciju geografskih imena". Kako bi se Zakon proveo, na 149. sjednici održanoj 28. ožujka 2019. Vlada Republike Hrvatske osnovala je povjerenstvo te imenovala predsjednika i 11 članova iz zakonom propisanih institucija na rok od četiri godine. U prvom mandatu imenovani su predsjednik (po položaju) i ravnatelj Državne geodetske uprave dr. sc. Damir Šantek te predstavnici središnjih tijela državne uprave nadležnih za: vanjske poslove – dr. sc. Tea Lončar, kulturnu baštinu – Dubravka Đurić Nemeć, znanost i obrazovanje – Antonija Nemeć te predstavnici: Hrvatskog hidrografskog instituta – Pejo Bročić, Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje – dr. sc. Goranka Blagus Bartolec, Hrvatskog instituta za povijest – dr. sc. Ivana Horbec, Hrvatskog kartografskog društva – prof. dr. sc. Stanislav Frangeš, Hrvatskog geografskog društva – prof. dr. sc. Aleksandar Toskić, Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža – dr. sc. Ivana Crljenko, sveučilišta koja se bave obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena – prof. dr. sc. Josip Faričić i doc. dr. sc. Helena Pavletić. Čak petero članova po struci su geografi pa valja primijetiti da je za geografsku struku sastav vrlo povoljan.

Rad povjerenstva organiziran je u formi povremenih sastanaka. Članovi se sastaju najmanje dvaput godišnje na redovitim sjednicama, po potrebi i češće, a obvezno radi donošenja godišnjeg plana rada i usvajanja godišnjeg izvješća o radu koje se upućuje Vladi Republike Hrvatske. Na sastancima se raspravljaju određene teme, određuju buduće aktivnosti, dodjeljuju zadatci i donose odluke. Do listopada 2020. održane su tri sjednice. Na trećoj, virtualnoj, sudjelovali su

i pridruženi članovi dr. sc. Domagoj Vidović iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje te Alan Čaplar iz Hrvatskog planinarskog saveza. Potkraj siječnja 2020. organiziran je radni posjet Komisiji za standardizaciju zemljepisnih imen u Ljubljani, srodnom tijelu koje se od 1986. bavi standardizacijom slovenskih imena geografskih objekata unutar i izvan Slovenije, s ciljem razmijene iskustava i upoznavanja s dobrim radnim praksama.

Na sjednicama su raspravljani i usvojeni sljedeći dokumenti: Poslovnik rada Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena, Preporuke za imenovanje naselja, ulica i trgova te Preporuke za pisanje i uporabu geografskih imena iz stranih jezika. Sljedeće aktivnosti vezane uz preporuke odnosit će se na njihovo predstavljanje nadležnim tijelima i javnosti. Najprije će se Vladi Republike Hrvatske one dati na uvid, a potom će ih se uputiti javnopravnim tijelima, kao i vodećim medijima i nakladnicima. Nadalje, nastojat će ih se uvrstiti u odredbe o imenovanju naselja, ulica i trgova u okviru novog Zakona o naseljima, prijedlog kojega izrađuje Državna geodetska uprava. To konkretno znači da će se predložiti odredba po kojoj javnopravna tijela donose odluke o imenovanju naselja, ulica i trgova sukladno preporukama povjerenstva, a o tim odlukama obavještavaju povjerenstvo. Osim toga, planirano je uključivanje članova u aktivnosti vezane uz reviziju geografskih imena za potrebe popisa stanovništva 2021. Premda u promijenjenim uvjetima zbog otežanih uvjeta putovanja na sastanke u inozemstvu, članovi će fizički ili virtualno sudjelovati u aktivnostima međunarodnih tijela koja se bave geografskim imenima, ponajprije UNGEGN-a (Skupine stručnjaka za geografska imena pri UN-u), planiranima u sljedećim godinama.

IVANA ČRLJENKO